

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

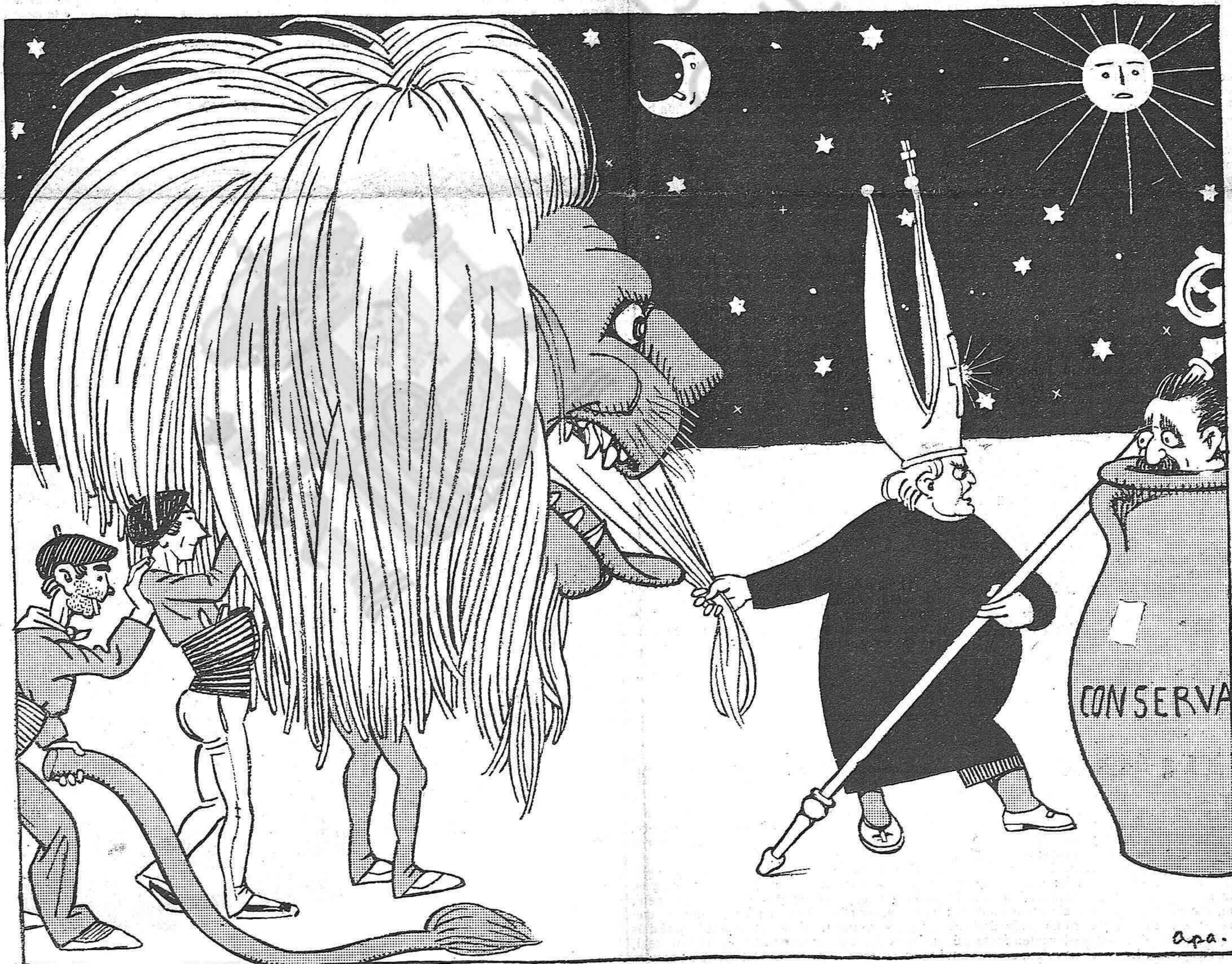
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

«Entre bobos anda el juego»

L'EPISCOPAT ESPANYOL:—Mira, Pepet, mira lo que t'espera, si aprobes la llei d'Associacions: ¡la guerra civil horrible!
EN CANALEJAS:—¡Tot s'arreglarà, tot s'arreglarà!...

ELS QUATRE VENTS DE LA POLÍTICA D'ESTIU

COMENTARIS DE CAFÈ

A política d'estiu sol esser una política d'anuncis pera l'hivern, una política de retalls de periòdic; de propòsits y xafarderies, no de fets.

Aquí van, suscintament, les meves notes de la setmana, en aquet final de l'Agost polític. —...Agost. Es el mes de les madureses estivals. Jo li trobo, com a bon redactor de LA CAMPANA, dues diades significatives: el 10 y el 24. La Sant Llorens y la Sant Bartomeu, com diuen els francesos. —¿Y per què significatives?—Perquè són dos dies essencialment *ironics*: Sant Llorens es sant, perquè morí torrat pels romans, sobre unes graelles, avui simbòliques, per no haver volgut abjurar de la seva fè.—Y mireu: a Espanya té un monument gegantí, gloriós, octava meravella del món, l'Escorial, construït en forma de graelles per un monarca que consagrà la vida a torrar heretges y jueus perquè no volien abjurar de llur fè.—En quant a l'altre, Sant Bartomeu, es sant perquè morí escorxat pels perses (com Manes, l'heresiàca), per no haver volgut abjurar de la seva fè.—Y teniu: a París, un dia de la seva commemoració, el 24 d'Agost de 1572, els catòlics assassinaren uns quants milers de persones—homes, dones y nens—per odi a la llur fè.—El catolicisme es la més deliciosa de les incongruències humanes.

Una de les meves notes diu: *Anuncis sobre la probable vinguda d'un ministeri Moret*. —Però, avui, quina significació tindria aquet cambi ministerial? El senyor Moret està destinat a tenir les significacions que li donà el moment y no les que ell dona an el moment en que puja. Es reflecte y no reflector. Quan va succeir an en Montero Ríos, en 1905, després del 25 de Novembre, va portar una significació anti-laica y reaccionaria. En cambi, quan va succeir an en Maura, en 1909, després del 13 d'Octubre, duia una significació europeista, avensada, quasi republicana. —¿Ara? Ara, reconciliat ab en Maura, no seria una protesta contra'ls conservadors: implicaria, ben al contrari, que sols ab el beneplacit dels conservadors poden esser govern els homes públics espanyols... Nosaltres, republicans, tenim un *veto* contra en Maura. Però en Maura, fins fa poc, en tenia un contra en Moret. Y, si ara aquet conseqüís el poder, seria sols per l'alsament d'aqueix *veto*.

¿Y de la suposada conjura republicana, de les intel·ligències republicanes ab els governs francesos antecessors de M. Poincaré? El senyor de Becon, corresponsal de *La Epoca*, que l'ha publicada, no mereix cap credit. Es part massa directament interessada. Se veu ben bé, en les artimanyes dels periòdics essencialment burgesos, l'intent de presentar com antipatriotes els republicans an els ulls dels que no tenen del patriotisme més que un concepte pueril, primitiu y material. —Per lo demés, l'actitut dels republicans en quant a la qüestió del Marroc es clara y neta: aversió a tota aventura per aquelles terres. Quant més petita sia la zona que'ns toqui colonisar, millor pera la sort del nostre país, millor pera la prosperitat de la patria, millor pera la vida y la salut dels nostres fills, que són, ¡es clar!, la veritable patria.

Ara que les negociacions ab Fransa estan pera acabar, convé senyalar bé que l'acceptació d'un ofici agent en la colonisació del Marroc, per part d'Espanya, es un *sacrifici*, no una *sort*, no una *ganga*. ¡Si els nostres governs

mateixos ho han afirmat repetides vegades en plè Parlament!: «Espanya està obligada pels tractats... Espanya té *devers* que complir... Convé que Espanya domini a l'altra part de l'Estret, perquè, si hi dominés una altra nació, suscitaria gelosies, y seria un perill pera la llibertat del Mediterrani...» Com veieu, se parla de *devers* més que de *drets*. Y sobre tot és precis recalcar aquesta circumstancia: les potències tenen interès en que Espanya domini la zona estratègica del Marroc, precisament perquè Espanya no es una potència. La part del Marroc que se'ns senyala es una prima donada a la nostra feblesa, al nostre valor passiu en l'equilibri de les forces internacionals. Es la penyora de la nostra debilitat. Si Espanya fos potent y forta, els mateixos interessos exteriors que avui l'obliguen a la possessió del Marroc tingit, s'oposarien afeshores a tal acció, sobre tot tenint en compte que Espanya dominaria les dues costes, europea y africana, ab l'excepció de Gibraltar. L'altra excepció que's fa avui, Tànger, destinada a internacionalisarse, mostra complidament el recel de les grans potències.

No hi hà, doncs, ocasió d'alegrarse. Al Marroc ens toca, com diuen els castellans, *sacar las castañas del fuego* en interès de la colonisació universal. Desde'l punt de vista dels interessos de la civilització, es clar que es convenient l'intervenció europea, l'obertura del Marroc a la comunitat humana. Però, com se consigna sempre que aquesta obertura's farà ab el règim de porta oberta, oferint aquells mercats a la concorència universal, es clar que'ns hauria convingut que fossin altres els foradors del gran Imperi mahometà. Els esperits infantívols, que imaginen encara l'història com un seguit de conquestes y judiquen la grandesa d'una nació pel territori material que directament domina; els que, per exemple, a l'hora de la guerra de Cuba no saberen comprendre que la llibertat cubana, concedida bonament per la metròpoli, era la conservació de Cuba com a part esperitual d'Espanya y no ja material; els que pensen que sols el domini o la possessió de terres noves dona forces a les nacions, parlen una llengua diversa de la nostra. No'ns entendriem mai.

Tornant a les fantasies d'en Joan de Becon a *La Epoca*, ¿no seran una petita venjansa contra les alusions de *Le Temps* a determinades ingerències en favor dels monarques portuguesos? Y a propòsit dels *paivantes*. Aquets conservadors nostres son impagables: contra la República de Portugal han inventat tota classe de calumnies, per medi d'agències telegràfiques vergonyoses; han invocat tota casta d'intervencions extrangeres, sense conseguirne cap; y això no'ls ha semblat antipatriòtic, desde'l punt de vista portuguès.—En cambi, no vacilarien en assegurar, per medi d'intervencions extrangeres, el règim monarquic de cada país.—Y, en veritat, una nació que, quan bé li semblés, no fos sobirana del seu propi règim, y tingués les institucions assegurades per les potències exteriors, contra la voluntat del país, hauria deixat d'esser independent.

¿Hi hà més notes pera comentar?—La caiguda del jacobinisme *jove-turc*, en plena guerra ab l'extranger. Dins la revolució otomana es l'equivalència del 9 de Thermidor francès. Els temps se repeteixen...

GABRIEL ALOMAR

una franca colaboració. Esser sistemàticament revolucionaris o evolutius, passi lo que passi y mani qui mani, es condemnarse a inacció perpetua o exposarse a fer etzegallades inoportunes.

Ara'ns adonem de que no era precisament aquet tema el que teniem al cap a l'agafar les quartilles, encara que hi està relacionat. Volem dir que, essent la política una cosa que ha d'acomodarse a les circumstancies y essent aquestes iguals pera tota la nostra terra catalana, ¿per què'ls republicans de Barcelona viuen tan agrement desunits y els de les principals poblacions de Catalunya tan coralment avinguts? Aquestes reflexions eren les que'ns han fet encapsalar l'article ab la paraula *Dubtes* y aquestos eren els que voliem exposar en aquestes quartilles, pera veure si trobavem algú que'ns sapigués explicar per què a moltes ciutats importants no hi hà més que un sol partit republicà y a Barcelona n'hi han tants com casinets polítics.

L'història d'Espanya va desenrotllantse igual pera tots els espanyols; els acerts o les etzegallades del Govern influeixen per igual en tota la nostra Catalunya; no passa res de tanta transcendència que pugui dividir apassionadament les opinions a l'esser apreciat. ¿Per què, doncs, a Barcelona no s'entenen els republicans y a la major part del reste de Catalunya s'entenen perfectament?

No volem creure que'ls republicans de fóra badin y visquin lluny de la realitat, no donantse compte d'unes circumstancies que exigeixen imperiosament un cambi d'opinió; nosaltres tampoc les sabem veure. Tampoc creiem que'ls republicans de Barcelona siguin capassos de passarse els ideals y la disciplina republicana per sota l'aixela y ho sacrificuin tot a la vanitat de l'un, a l'enveja de l'altre y al poc seny de tots. D'aquí els nostres dubtes.

Si tenen raó els republicans de Barcelona, de viure en constant renyina, que ho demostrin als bons republicans de fóra y convertirem a Catalunya en un ball de bastons. Si són els de fóra els que tenen raó vivint units en santa fraternitat, llavors posem un cordó sanitari al vol del cap y casal de Catalunya y proibim als

prohoms republicans que surtin de la ciutat apestada, com no sigui purificats de cor, equilibrats de seny y abraçats estretament.

JEPH DE JESPUS

EL banc d'en Lerroux...
¿D'en Lerroux, precisament?
Sí, senyors: aixís l'anomena la veu pública, y ja no hi ha qui li tregui el nom.

El banc d'en Lerroux que, com ja saben els nostres lectors, s'ha d'establir en els baixos de la casa que hi ha entre l'Hotel Colón y la rambla de Catalunya, està activant l'instal·lació de les seves oficines.

De tant en tant, contemplant el curs de les obres, que per cert van molt depressa, se forma allà al davant un grupo de curiosos. Y, naturalment, salten els comentaris.

—¿Diu que es d'en Lerroux aquet banc?
—D'ell y d'altres. Fins hi ha el marquès de Marianao.

—Bé; aquet sempre ho ha estat de ric. Però, en Lerroux, ¿d'aont ha tret els diners pera posar bancs?

Y mentres uns riuen bonatxonament, altres sembla que s'hi enfaden una mica.

—¡Vaia, vaia!... Es dir que'l banc d'en Lerroux...

No sabem si al *caudillo*, modest com es ell, li farà gaire gracia que'l public estigui tan enterat dels seus assumptes y, sobre tot, que s'hagi donat el seu nom al banc que s'està instal·lant a la plassa de Catalunya, a la casa del costat del Hotel Colón.

Però, dolguili o no li dolgui, es aixís, y aixís

La miseria espanyola

Van a Fransa a bremar quatre setmanes, s'arrosseguen per lli com míseros cucs y tornen a la fi a la seva terra atrotinats, malalts y escorreguts.

DUBTES

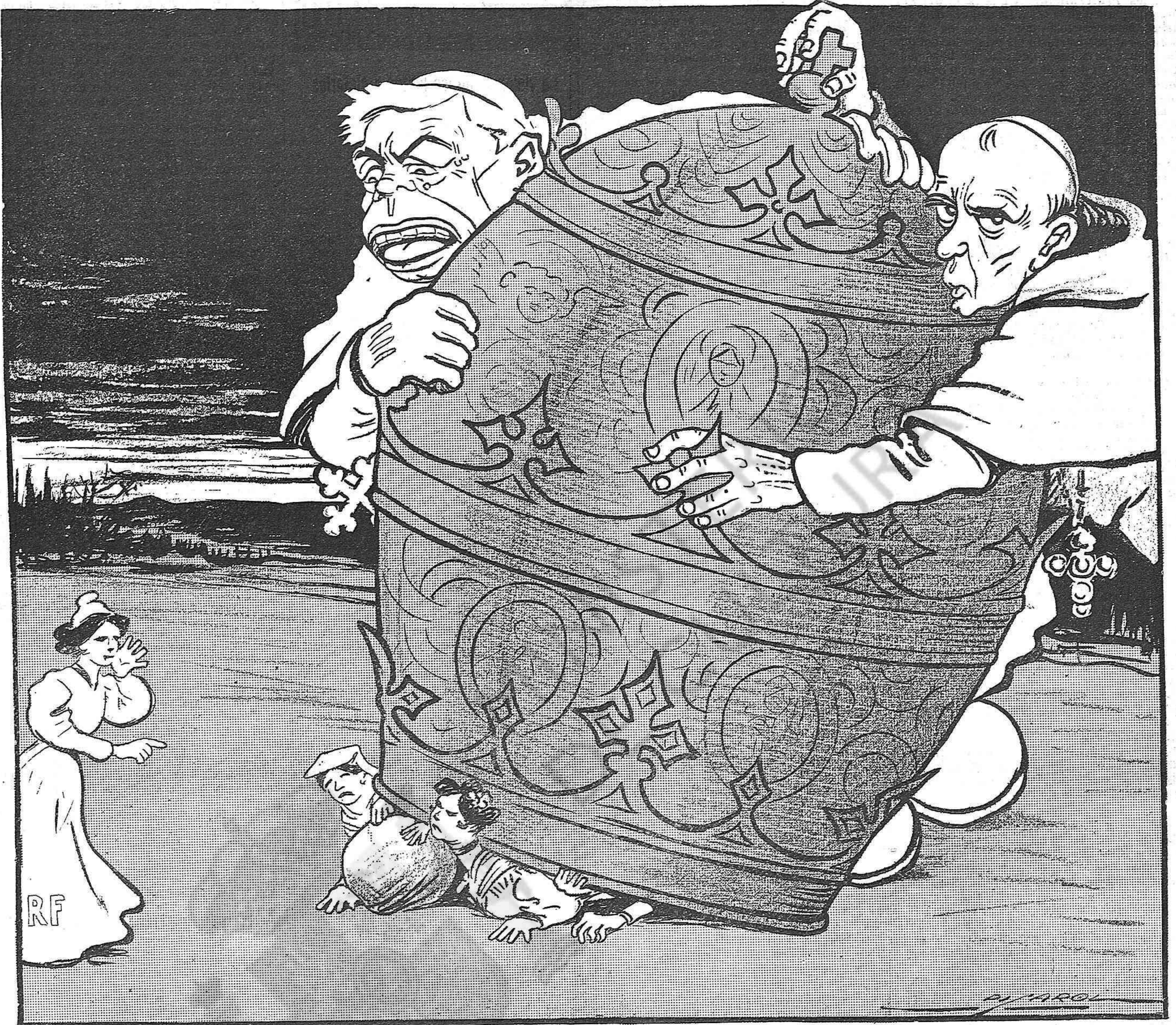
A nació té unes lleis que regulen la seva vida; una part de la nació no està conforme ab les lleis vigents y formula un programa de modificacions: neix un partit polític. Aquet partit treballa pera implantar el seu credo; els que manen s'incorporen part del programa del nou partit; uns s'hi conformen y evolucionen a la dreta; altres no s'hi avenen y pera no confondre's ab els que han evolucionat se decanten forsa més cap a l'esquerra. Les nacions estan, en realitat, sempre en període constituent y les seves reformes y evolucionacions donen motiu a la constant transformació dels partits polítics.

Si els partits no s'amotllen a les circumstan-

cies, queden momificats y als pocs anys no resta d'ells més que una capelleta arcaica, ab quatre devots fidels que tenen peresa de pensar y de moure's. Si segueixen d'aprop les evolucionacions socials y estalonen al progrés en sa carrera, poden aprofitar un moment favorable y assolir el triomf del seu ideal.

Nosaltres, el poble, ho veiem aixís, clar, senzill, sense complicacions ni paraules extranyes. Creiem que, contra un govern que'ns atropelli, hem d'esser revolucionaris; ab un govern que accepti y desenrotlli ab bona voluntat la part dels nostres principis compatibles ab el seu ideal, ens correspon sentirnos evolutius; ab un govern que desenrotlli *de fet* una política francament democràtica, implantant reformes que potser els que les defensem *en teoria* no forem capassos d'acometre, ens toca estar disposats a

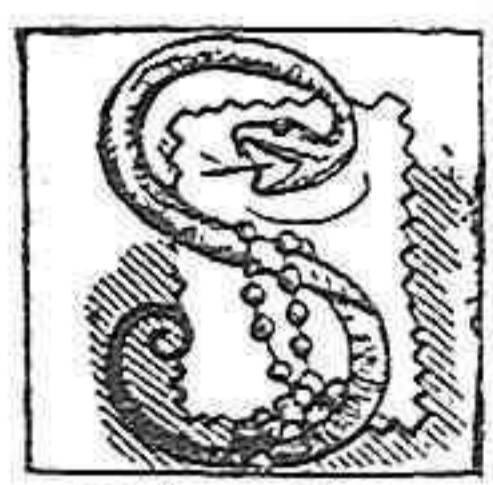
La trampa romana

EL PAPA: - Vaja, Fransa, acosta't. ¿Veus, les teves amigues, que bé hi estan ab mi?
FRANSA: - ¡Oh!... Hi estan perquè no troben la manera de fugirne.

REPICS

CORRESPONDENCIA

El Govern escolta el general clamoreig que contra l'abolició dels Consums està alsantse, no li quedarà pas an en Canalejas més remei que desistir de la implantació d'aquesta reforma.

Totes les respostes al qüestionari darrerament circulat que a Madrid arriben, venen, paraula més, paraula menos, a dir lo mateix:

«Sí, l'idea de suprimir els Consums es molt simpàtica y molt atractiva; però, com que observem que al suprimirlos se'ls substitueix per altres impostos més odiosos que aquell, mal per mal, preferim que les coses segueixin com fins ara».

Es una aplicació pràctica d'aquell adagi: Val més un boig conegut que un sabi per coneixe.

Val més pagar uns Consums que ja sabem lo que són que no pas un impost sobre l'inquilinat, que no sabem lo que serà.

En una de les seves intencionades notes polítiques fa *La Publicidad* algunes consideracions sobre l'indisciplina que regna avui en les

files lerroxistes, y al parlar del proposit que tenia don Alejandro d'allunyar a les Joventuts dels organismes directors, diu que aquestes, per lo que's veu, «perturban con sus estridencias la gestión del partido».

Aquí al estimat confrare li hauran passat per alt dugues gravíssimes errades d'impremta.

Lo que segurament deu voler dir de les Joventuts es que, ab les seves estridencias, pertorben «la digestión del caudillo».

¿Veritat, colega, que es això?

Lo de la conjura contra en Canalejas va endavant.

L'altre dia, segons diu en un periodíc un dels caps de motí, va passarse llista de la gent compromesa y resultà que entre els conjurats hi figuren ja actualment 75 diputats liberals y 14 ex-ministres.

El plan dels conspiradors es, tan bon punt les Corts siguin obertes, fer la traveta an en Canalejas del modo que's pugui y organisar una nova situació liberal, capitanejada per en Morret, en Montero Ríos o en Romanones.

Això sí que es voler agafar llebres a so de tabals.

¿No comprenen aquets nobles y desinteressats patricis que si don Josep olora que al obrirse les Corts ha d'esclatar una conjura pera ferlo caure, es molt capàs de no obrir les Corts mai més?

¿Vostès hi creuen ab els grans projectes del senyor Alba, ab les seves grans reformes d'ensenyansa?

Mentres el ministre d'Instrucció Pública s'ha-gi de refiar del d'Hisenda, y mentres el d'Hisenda estigui tan mal de fondos, ja es de sup-sar lo que podran ensenyar els mestres.

¿Ensenyaran la ceba!

Si's en queda, perquè molts ja se l'hauran menjada.

El «Centre Conservador» està preparant la celebració d'uns Jocs Florals monarquics.

Uns Jocs monarquics conservadors poden es-ser tan floralescos com els altres, però sempre duran una economia.

En Marquina, que deurà esser el poeta premi-at, podrà estalviar-se el nomenament de la Reina.

¿Per què?

Perquè els monarquics conservadors ja la tenen nomenada temps hà.

Segons noticies, en les pròximes eleccions, els jaumistes de Logroño volen treure diputat a un tal Simeón Hierro.

Es una temeritat, perquè allí, ademés de bons carametlos, hi han bons liberals que no ho permetran.

De manera que lo més probable es que'l senyor Hierro mori políticament a mans dels ma-teixos carlins insensats.

Y després al partit jaumista se li podrà dir allò tan conegut:

«Quien á Hierro mata, á hierro muere».

Cavallers: Narcís Vila Minobis: No hi he sapi-gut veure l'entrellat.—Igual-Metro: Les dues xa-rades y la targeta es molt facil que s'aprofitin. Lo demés no va.—Pere Pagès y Mir: La cansone-ta m'ha fet venir són. No la recomanaré pas a cap sereno.—Dominica Rovira Orts: La segona y la tercera són les que entren en cartera. Però, per Llucifer, deixi correr aqueixes solucions tan anti-gues y gastades. Coses noves y enginyoses, es lo que fan falta.—J. Borràs B.: No'm van, no, sen-nyor. Ab els logogrifos y calaixeres numèriques no hi volem tenir tractes.—Joan Bonet (Nyap): Sembla extrany que, un de Lloret, pugui fé un nyap com aquet.—M. Badia: Rebut, y mil mercès.—E. Vilaret: Igual li dic.—P. Martí Malaplata: Y a vostè, dos quartos de lo mateix.—Lluís Blet: Tants Jocs Florals que's fan, ara, a Catalunya, ¿per què no proba de tirar-la?... A nosaltres no'ns convé, per massa trista.—A. S.: ¡Llargueja molt, senyor meu!... Una altra vegada procuri comprimir-se o, si no, tindrè el sentiment de no poderlo complaure.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a